

ERDÉLYI
2
II. évi. 52 sz.
ARA 1 LEJ
Kedd 1933 Február 21

MAGYARÁG

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 10.

Független politikai napilap
Megjelenik minden reggel

Szerkesztőségi órák: d. u. 6-tól
este 11-ig. TELEFON: 3-80

Betiltottak 600 centrumpárti lapot Poroszországban

Minisztertanács dönt a bukaresti vasúti műhely megnyitásáról

Maniu megszakitja üdülését a bukaresti események miatt

Kihallgatják az ellenzéki vezérek telefonbeszélgetéseit

(Bukarest). Maniu szombaton telefonon beszélt Margearuval, aki informálta a párt elnökét a párisi megegyezésről, a grivítai eseményekről és a politikai helyzetről.

Maniu hír szerint sokkal hamarabb tér vissza a Rivieráról, mint ahogy eredetileg tervezte.

A képviselőház szombati ülésén érdekes incidens történt. Tatarescu volt liberális miniszter kérte a grivítai tüntetésekre vonatkozó aktákat s beszédében többek között ezeket mondotta:

— Jellemző a kormány mentalitására, hogy az ellenzéki vezérek telefonbeszélgetéseit a főpostán gyorsírók most is kihallgatják, azokat lejegyzik és a kormányhoz juttatják.

Mirto: Jöjjön velem azonnal a főpostára és győződjön meg arról, hogy nem felel meg a valóságnak az, amit állított.

Duca: Meri talán tagadni, hogy ez igaz?

Mirto: Jöjjenek velem a főpostára és állapítsák meg, hogy vannak-e ott gyorsírók.

Visszaadja az osztrák kormány a hirtenbergi fegyverszállítmányt

(Bécs). Az osztrák kormány úgy határozott, hogy a hirtenbergi fegyverszállítmányt most visszaadná. A fegyvereket Bresciába küldik vissza a szállító címére. Az osztrák kormány a bel- és külpolitikai kel-

lemetlenségeket akarja elkerülni.

Megbízható helyről nyert információk szerint a Dollfus-kormány nem fog lemondani és a fegyverek visszaküldésével a kínos ügy elsimul.

Orvosi vizsgálatra jelentkeztek többen a letartóztatott nagyváradai kommunisták közül

Nem utalták be egyiküket sem a kórházba

(Nagyvárad). Legutóbbi számunkban részletesen beszámoltunk arról, hogy a letartóztatásban levő kommunisták szombaton éhségsztrájkba kezdtek. Az éhségsztrájkot azért határozták el, hogy sürgessék a vizsgálat lefolytatását.

Vasárnap reggel dr. Popoviciu Valér rendőrkvésztor felszólította az őrizetbe vett kommunistákat, hogy aki betegnek érzi magát az jelentkezzen orvosi vizsgálatra. A rendőrkvésztor felszólítására többen jelentkeztek. Ezeket azután átkísérték a tisztí fő-

orvosi hivatalba, ahol valamennyiüket dr. Popoviciu Valér tisztiorvos vizsgálta meg. A tisztiorvos egy esetben sem állapította meg, hogy a jelentkezők közül egyiknek, vagy másinak az állapota olyan súlyos lenne, ami a kórházba utalást szükségessé tenné.

Az őrizetbe vett kommunisták ügyében még döntés nem történt. A hatóságokhoz közel álló körök véleménye szerint erre csak abban az esetben kerül sor, ha a megfelelő utasítás felsőbb helyről megérkezik. Addig a hatóságoknak is várakozó álláspontra kell helyezkedniök.

Győzött az egységespárti jelölt Mezőkeresztesen és Igalon

(Budapest). Mezőkeresztesen vasárnap zajlott le a pótválasztás Pap Szabó Károly egységespárti és Toldy Zoltán kisgazdapárti között. A választáson Pap Szabó egységespárti 756 szavazattal győzött.

Igalon pedig Bánó Ferenc egységespárti 2400 szavazattal győzött a kisgazdapárti Rajnios Ferencsel szemben.

Eladta a huzás előtt sorsjegyét, amely egy milliót nyert

(Szinérváralja). Az osztálysorsjátékok most folyó huzásán a 72564 számú sorsjegy egymilliót nyert. Izsák József szinérváraljai suszternek meg volt ez a számú sorsjegye, de a

huzás előtt egy nappal eladta.

A suszternek pénzre volt szüksége és mivel hirtelenében nem tudott máshonnan pénzt előteremni eladta a nyolcad sorsjegyét Lóvinger Antal gazdag bőrkereskedőnek, aki a másnapi huzáson ezzel a sorsjeggyel megnyerte a milliós nyereményt, illetve annak csak egynyolcadrészét, mert a vett sorsjegy egynyolcad sorsjegy volt. A szegény suszter a sorsjegyét 300 lejért adta el.

Időjárás

Felhős, mérsékelt hideg idő, kisebb havazások inkább nyugaton lehetségesek.

A 4-ik tombola akciónk 2-ik száma!

Minisztertanács dönt a bukaresti vasuti műhely megnyitásáról

(Bukarest). Mirto közlekedésügyi miniszter intézkedései szerint a CFR műhelyeket csütörtökön megnyitják és azokat a munkásokat, akiket nem tartóztattak le, illetve a kiválóatásnál artatunoknak talál-
nak, minden további nélkül azonnal vissza-

veszik.

Merenta a CFR vezérigazgatója azonban azon a véleményen van, hogy a műhelyeket legalább 15 napig zárva tartásák.

A kérdésben a minisztertanács fog dönteni.

Betiltottak 600 centrupárti lapot Poroszországban

(Berlin). Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról, hogy a német birodalmi kormány rendeletére 3 napra betiltották a „Germania” című centrupárti lapot. Az újabb berlini jelentések most arról számolnak be, hogy a porosz birodalmi biztos a

centrupárti valamennyi lapjának megjelenését tiltotta be 3 napra.

A betiltásra az adott okot hogy a centrum-

párti lapok

leközlötték a katolikus szövetség választási felhívását.

A betiltás jelentőségére utal az a körülmény hogy a betiltás nem kevesebb, mint 600 lapot érint.

A betiltás Németországban nagy feltűnést keltett.

Anyja halála miatt öngyilkos lett egy pesti színésznő

Mérget vet be mialatt a temetésre kész le

(Budapest). Kolozs Margit, a nemrégien feltűnt fiatal és igen tehetséges színésznő megmérgezte magát. A művésznő rendkívül exaltált, ingerlékeny természetű, aki éveken át nem tudta művészi ambícióit kielégíteni. Az idén a Bethlen-téri Színpad szerződtette a művésznőt a „Timosa” című zsidó-tárgyú színdarab főszerepére, melyet száznál több estén át vitt sikerre. Most, amikor nevét már ismerni kezdték és eljutott arra a pont-
ra, ahova annyira vágyott, súlyos csapás

érte. edesanyja meghalt. A gyöngye idegzeti fiatal nő nem bírta elviselni a csapást. Agynak dőlt és mialatt anyja temetésére készültek, egy őrizetlen pillanatban bevette a mérget. Csak egy sort hagyott hátra: „Anyámmal együtt temessenek el.”

Kolozs Margitot kórházba szállították, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak és remélik, hogy sikerül az életunt művésznőt megmenteni.

Gyanus csatornák a bukaresti pályaudvar alatt

A vasuti vonal ellen akartak merényletet e követni

(Bukarest). A múlt éjszaka a pályaudvari rendőrség egyik őrszeme arra lett figyelmes, hogy a vasuti vonalakkal összeköttetésben álló egyik gyűjtőcsatorna nyílásán két egyén bujik ki, akiket egy asszony segített. Amikor a rendőr közelebb ment, mindhárman eltűntek. Azonnal intézkedtek az összes csatorna átvizsgálása iránt, mert nem tartják lehetetlenségnek, hogy egy, a vasutvonalak ellen irányuló me-

rénylet előkészítéséről van szó.

A csatorna átvizsgálása azonban teljesen meggyugtató volt. Reggel hét órakor az egyik csatornában megbujva megtalálták az egyik egyént, akinek kihallgatása folyik.

Időközben a segítségükre volt asszonyt is elfogták és most úgy a rendőrség, mint a katonai hatóságok teljes erővel nyomoznak a harmadik, titokzatos csatorna lakó után.

Halálosvégű robbanás a budapesti Rókus-kórházban

Egy halottja és két súlyos sebesülte van a szerencsétlenségnek

(Budapest). Borzalmas szerencsétlenség játszódott le szombaton délelőtt a Szent-Rókus kórházban, amelynek ujonnan berendezett fertőtlenítő kazánja felrobbant. A robbanás következtében

Fekete István 33 éves fertőtlenítő mesterségesen halt. Hertelendy András

kórházi altiszt és Papp József, a kazán-szállító vállalat szerelője pedig súlyosan megsebesültek.

Az újabb jelentések szerint a megdöbbentő szerencsétlenség a kórház pincéjében történt, ahol nemrégiben szerelték fel a hatalmas fertőtlenítő kazánt. A henger alakú vas-

epítmény két és fél méter hosszú és 170 centiméter magas volt. A szerencsétlenség a kipróbálás alkalmával történt. Amikor a több atmoszféra nyomású gőzt a kazánba engedték, azok a kallantyúk, amik a kazán ajtaját zárták elpattantak és a szerte szórakadó acéldarabok irtózatossá erővel vágódtak szanaszét. Több ilyen acéldarab

formálisan keresztüljárta Fekete István testét, aki nyomban szörnyen halt.

A szét robbant kazán alkatrészeitől a másik két munkás súlyosan megsebesült.

Kiegyenlítik a tisztviselők és nyugdíjasok követeléseit az állammal szemben

(Nagyvárad). A központi tisztviselőknek és nyugdíjasoknak fájó sebe, hogy az állam több hónapi járandóságukkal tartozik nekik. A pénzügyminiszter már másfél hónap előtt kilátásba helyezte, hogy amennyiben az államnak sikerül a külföldi hitelezőkkel megállapodásra jutni és ezen a téren megtakarításokat érhet el, úgy az állam elsősorban a tisztviselők és a nyugdíjasok járandóságait fizeti ki. Erre a kifizetésre az új költségvetési év kezdetekor, vagyis máj. április elején kerülne sor. A pénzügyminiszter az összes

pénzügyigazgatóságokhoz felszólítást küldött, amelyben utasítja őket, készítsenek kimutatást a tisztviselők s nyugdíjasok hátralékos járandóságairól és a kimutatást haladéktalanul terjesszék be hozzá.

A pénzügyminiszter az egész országból beérkező kimutatások alapján pontos képet kíván szerezni arról az összegről, amelyet hátralékok címén a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak ki kell fizetni. Ideje lenne, hogy végre ne csak ígéretet kapjanak, hanem megadják nekik jogos járandóságaikat.

Elsimult az ellentét a kolozsvári Dermata gyár vezető- sége és a munkások között

(Kolozsvár). A kolozsvári „Dermata” cipőgyárban ma újabb ellentét merült fel a gyár vezetősége és a munkások között. A munkásság 14 pontból álló memorandumot nyújtott be az igazgatóságnak, feltárva sérelmeiket és kívánságaikat, többek között 10 százalékos munkabér emelést is kérve. Néhány órai tárgyalás után az ellentétek elsimultak, mert a gyár vezetősége bizonyos engedményeket nyújtott a munkások javára.

A munkásság egyelőre lemondott a munkabérének emeléséről.

Hasonló sürdődások merültek fel a „Sport” kötött-árugyár igazgatósága és munkásai között, ahol az igazgatóság újabb nagymérvű bérredukciót vett tervbe.

SPORT

Budapesti sporteredmények

(Budapest). A magyar fővárosban tegnap megindultak a bajnoki mérkőzések. Az eredmények a következők:

Újpest—Kispest 9:1 (3:0).

III. Kerület—Budai 6:1 (2:0).

Ferencváros—Szeged FC 4:1 (2:0).

Hungária—Attila 3:2 (0:0).

Crisana—Sportul Studentesc 5:1

Erdekes mérkőzés zajlott le vasárnap délután. A Crisana, amely ma Nagyvárad egyik legerősebb együttese, a Sportul Studentesc csapatával mérte össze erejét. A Crisana ellenfelét 5:1 arányban győzte le.

Törekvés—Testvériség 4:2

Vasárnap délután a Törekvés a Testvériség csapatával játszott. A Törekvés könnyen verte 4:2-re a Testvériséget.

1932.
9. 21.

ERDELYI
MAGYARSÁG

3

Tizenöt nyereményt sorsolunk ki olvasóink közt

Most folyó negyedik tombola-játékunk alkalmából, melynek 2.-ik száma jelenik meg ma, 15 értékes nyereményt sorsolunk ki olvasóink között, melyek jegyzékét alant közöljük:

Egy elsőrangú minőségű férfi zsebkendő.
6 méter igen jó minőségű fehérnemű vászon.

Három darab frottier törülköző.
Egy ruhára való anyag.
Két mázsa tűzifa.
Tíz kilógramm liszt.
Három kilógramm cukor.
Hat darab zsebkendő.
Egy női pullover.
Három kg. cukor.

Három kg. rizs.
Három pár férfi harisnya.
Két pár női harisnya.
Három kg. rizs.
Három kg. disznózsir.

Mindazok, akik a 20 lapfejet összegyűjtik és behozzák a kiadóhivatalba, résztvesznek ezen a tombola-játékon.

A harmadik tombolára összegyűjtött lapfejeket egész nap elfogadja a kiadóhivatal és ezek ellenében kiadjuk a tombolajegyeket.

A tombolajegyeket tártsa meg mindenkinek, mert azok részére, akik a rendes tombolajátékokon nem nyernének, külön vigasztombolát fogunk rendezni.

SPORT.

Nac-Algir válogatott 4:1

A NAC turázó csapata példátanul álló teljesítményt mutatott fel eddigi szereplésével. A külföldi mérkőzések nagy részét fölényesen megnyerte és csak három esetben volt eldöntetlen az eredménye. Szombaton a NAC együttes Algirban játszott az ottani városi válogatott csapattal. Ez volt a NAC-

nak turája során a 21-ik meccse.

A NAC ezalkalommal is kitűnően játszott és az első félidőben 2:1 volt az eredménye. A második félidőben megsemmisítő volt a váradai együttes fölénye és

Algir válogatott együttesét végeredményben 4:1 arányban győzte le.

Létrejöhet még a román-magyar sportbéke

A Ferencvárosnak a kolozsváriakat kártalanítani kell

(Bukarest). Sportemberek már előre mint elintézett dolgot vették a román-magyar sportbéke megkötését, amely áldas volna mind a két ország sportjára. Azonban a szövetségi körökben felütötte fejét az az elgondolás, hogy Magyarországgal a sportbékét nem kell megkötni. Ezekre a híresztelésekre megnyugtatóan hat az a nyilatkozat, amelyet Luchide Octav tett, ugyanis a

kitűnő főtáitkár kijelentése szerint, ha a Ferencváros új mérkőzéssel kártalanítja a kolozsváriakat, akkor a béke megkötésének semmi akadálya sem lehet és így megnyílnak a határok a magyar csapatok részére. Tekintettel arra, hogy a magyarok részéről minden hajlandóság meg van a béke helyreállítására, valószínű, hogy végre megkötik a rég óhajtott sportbékét.

Tíztagú bizottság készíti elő a NAC csapatának ünnepélyes fogadtatását

Dr Popovici Péter prefektust kéri fel az üdvözlő beszéd megtartására

(Nagyvárad). Vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel nagy érdeklődés mellett zajlott le a NAC rendkívüli közgyűlése az egyesület Rimanóczy-uccai klub-helyiségében. A rendkívüli közgyűlés napirendjén, mint leglényegesebb pont a NAC külföldön turázó élcsapatának ünnepélyes fogadtatása volt. A NAC vezetősége ugyanis emlékeztetése akarja tenni csapatának páratlan sikereiben gazdag turáját és ezért olyan fogadtatást készített elő, amelyre Nagyvárad sport- és társadalmi életében eddig még példa nem volt.

Az ünnepélyes fogadtatás részletes programját Klein Sándor főtáitkár terjesztette a rendkívüli közgyűlés elé. előterjesztésében javasolta egy tíz tagú bizottságnak a delegálását, amely a fogadtatás technikai részét bonyolítja le, majd a fogadtatás körülményeit illetőleg a következő indítványt tette:

A NAC vezetősége kérje fel az összes Boulevard Regele Ferdinand-on levő keres-

kedőket, hogy az üzleteik kirakatait lobo- gozzák fel.

Ezenfelül a főútvonalon több helyen, az uttesten keresztben függesszék ki a NAC zöld-fehér zászlóját.

Kérjük fel a CFR nagyváradai állomás főnökségét, hogy a nagyváradai pályaudvar első osztályú várótermét erre az alkalomra bocsássa a NAC rendelkezésére. Az ünnepélyes fogadtatás ugyanis az első osztályú váróteremben fog lezajlani. Javasolja továbbá Klein Sándor főtáitkár, hogy a NAC vezetősége kérje fel

dr. Popoviciu Péter vármegyei prefektust, aki úgy a vármegye, a hatóságok, mint a társadalom nevében üdvözlőné a NAC diadalmas csapatát.

A pályaudvar előtt fenyőgalyakból diadalkaput emelnek.

Impozáns lesz a főtáitkári jelentés szerint a NAC csapatának bevonulása a városba. Minden egyes játékos külön kocsiba ül a NAC két vezetőségi tagjával és ezt a kocsisort követi a NAC lelkes híveinek kocsikarója, amely után a 85-ös gyalogezred zenekara következik.

A fogadtatáson egyébként részt vesznek az összes nagyváradai sport-egyesületek teljes számban.

Este diszeloadás lesz, amelyet bankett követ. Klein Sándor előterjesztését a rendkívüli közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Foglalkozott még a rendkívüli közgyűlés a választmány, illetve a vezetőség kiegészítésével is. A választmány eredménye a következő: Alelnököknek Gárdos Andor, Hartmann Sándor, ellenőrök: Menning Sándor, Hollós Pál, főjegyző: Szabó Sándor, jegyzők: Osváth Miklós, Friedmann Andor, kluborvosok: dr. Balogh Arthur dr. Gelberg Ernő, dr. Grünbaum András, dr. Guttmann János, dr. Gara Ödön, pénztárnokok: Csillag Zoltán, Kiss László, választmányi tagok: Vissovi Lenke, Karácsonyi Gyula, Székely József, Staub Gyula, Fried Sándor, Glück Miklós, Székely Miklós, Staub Oszkár, Weisz Rézső, Horváth Géza, Horváth Ferenc, Róth Lajos, Grünberger Andor, Hönigsberg Miklós, Schleiffer István, Blum László, pótagok: Fülöp Mór, Réz Andor, Kohn Benő, Seidler Sándor, Seidler Miklós, Fein Márton, Grosszmann Márton.

Még megbízták a NAC ping-pong szakosztály ideiglenes elnökségével Kiss B. Lászlót.

FILMPALACE

Hétfő, kedd

ORLOW

LIANE HAID, PET-ROVICH-ZVEINZ-LAV

Orosz föld

Orosz dal

Orosz zene

Orosz tánc

RADIOMŰSOR

HÉTFŐ

BUKAREST. 12: Gramofon. 12.45: Hírek. 13: Gramofon. 16: Iskolarádió. 17: Roman zene. 18: Hírek. 18.10: Előadás. 18.25: Luca zenekar. 19: Előadás. 19.40: Gramofon. 20: Kamarazene Brahms műveiből. 20.30: Előadás. 20.45: Énekhangverseny. 21.05: Kamarazene. 21.35: Jazz. 22: Hírek.

BUDAPEST. 9.15: Szalonzenekar. 12.05: Postaszene. (Ifj. Roubal). 13.30: Testnevelési előadás. 15.30: Diákféltő. 16: Arányi Mária előadása. 17: Ifj. Hegedűs Sándor novellája. 17.30: Gramofon-hangverseny. (Klasszikus számok). 18.30: Nemet nyelvlecke. (Szentgyörgyi dr.) 19: Munkás dalárdák. (Zugló és Rakospalota). 19.45: Színműelőadás a Studióból. (Harsányi; El-lák). 22.15: Zenei paródiák. (Operazene. —Kleinecke). 23.30: Cigányzene. (Toll Árpád és Jancsi).

KEDD.

BUKAREST. 12: Gramofon. 12.45: Hírek. 13: Gramofon. 17: Könnyű zene. 18: Hírek. 18.10: Előadás. 18.25: Motzoi zenekar. 19: Előadás. 19.40: Gramofon. 20: Szimfonikus hangverseny. 21: Előadás. 21.15: Hangverseny folytatása. Mendelssohn III. szimfónia. 21.45: Hírek.

BUDAPEST. 9.15: Állástalan Zenészek hangversenye. 12.05: Gramofonhangverseny. 16: Auer György dr. előadása. 17: Zongora, hegedű hangverseny. (Szelenyi.) 17.45: Költemények. (Feleki—Gyökössey.) 18.15: Cigányzene. (Pertis). 19.15: Linder Ernő felolvasása. 19.45: Mándits szalon-zenekar. 20.45: Papp Ferenc felolvasása. 21.15: Bartók Béla hangversenye. Majd: Jazz-zene (Bachmann—Szánthó). 23.15: Cigányzene (Aradi Farkas—Szánthó).

Felolvasó szerkesztő

Dr Zoltán Jenő

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA